

OKO OSNIVANJA POVIJESNOG DRUŠTVA OTOKA KRKA

Za vrijeme djelovanja Inicijativnog odbora za osnivanje Povijesnog društva za otok Krk pojavila su se neka gledanja i diskusije koji su odudarali od zamišljene platforme za djelatnost društva. U vezi s ovim, bilo je nužno održati nekoliko sastanaka-dogovora s odgovornim društveno-političkim radnicima komune Krk.

Bilo se, naime, proširilo mišljenje da se Povijesno društvo formira samo radi toga da bi se našla pravna forma za izdavanje »Krčkog zbornika«. Pored toga na Krku su se već odvijale neke djelatnosti, ko što je prikupljanje eksponata za zavičajne muzejske zbirke. Radilo se na rekonstrukciji narodnih nošnji, a i lutalo se oko toga tko bi trebao biti nosilac, odnosno patron Krčkog festivala.

Pored ovog, ukazala se potreba za izdavanjem različitih publikacija turističke prirode, a bila je već ispoljena i određena aktivnost u tom smislu. Turistički vodič »Kroz otok Krk« doživio je npr. od 1952. god. dva izdanja. Prvom izdanju bio je izdavač »Jadran«, trgovačko poduzeće Krk, a drugom »Generalturist«, Zagreb, filijala Opatija. U vezi s izdavačkom djelatnošću nabačena je ideja i o oživljavanju izdavanja »Krčkog kalendara«. Nakon što je ovako šire i svestranije razmotren program i platforma rada Društva, inicijativa za njegovo osnivanje pozdravljena je i svestrano podržana. Prema tome, ako želimo biti dosljedni, rad Društva i njegovi zadaci programski bi trebali biti postavljeni u gornjem okviru. Da bi se to moglo postići, bilo je nužno Društvo tako organizaciono i postaviti, što je, najzad, Statutom Društva omogućeno. Zbog toga neće biti zgoreg da se na ovom mjestu na te zadatke malo šire osvrnemo.

Izdavanje »Krčkog zbornika« jedan je od primarnih zadataka društva, jer bogata kulturno-historijska prošlost otoka upravo vapi da bude na jednom mjestu obrađena.

Međutim, bilo bi pogrešno skoncentrirati snage društva samo na tu djelatnost. To je, uostalom, samo jedan dio otočke prošlosti ili bolje rečeno, kroz pisanu se riječ može obilježiti samo jedan dio povijesne baštine. Stoga je neminovno i nužno prihvatiti i podržati, te staviti pod okrilje društva inicijative koje već postoje oko formiranja zavičajnih zbirki-muzeja u Baški, Dobrinju, Krku i Omišlju. Valja potaknuti inicijativu na formiranju mjesnih zbirki i u ostalim mjestima gdje za to postoje mogućnosti. Posebno bi valjalo poraditi na proširenju zavičajne zbirke u Puntu i razmotriti pitanje kako prići pokretanju slične zbirke u Vrbniku, s obzirom na postojeće institucije i ulogu koju je Vrbnik svojevremeno odigrao u krčkoj historiji.

Potreba rekonstrukcije narodne nošnje toliko je aktualna da ukoliko se kroz nekoliko godina ništa ozbiljnije ne poduzme — prijeti opasnost da je neće biti prema čemu rekonstruirati. Ovo što se sada radi na tom problemu nije dovoljno, a niti ima koga kome se polaže računa, niti je tko zadužen da sačini program s troškovnikom za rekonstrukciju, a zna se da bez toga nema pravog rada. (Nešto je na ovom planu u posljednje vrijeme uči-

njeno; koliko znam, naručena je dokumentacija od Regionalnog zavoda za zaštitu spomenika kulture u Rijeci.) Međutim, vlada mišljenje da bi ta djelatnost trebala biti pod okriljem Društva bez obzira na to tko je financijer, u ovom slučaju Fond za kulturu općine Krk.

Briga za krčki tanac i kanat sada nije ničija. Krčki festival, koji je ujedno i jedan od najstarijih festivala u Jugoslaviji, nema patrona. S toga bi se Društvo moralo ovdje pojaviti — da ga njeguje u festivalskom obliku, da podržava nastupe grupa na pojedinačnim turističkim manifestacijama (kao što je »Ribarski dan« u Baški »Puntarska noć« u Puntu, a sutra negdje drugdje na ovakvim priredbama) kao i da organizira nastupanje van otoka na smotrama i festivalima izvornog folklora.

U izdavačkoj djelatnosti, pored historijske građe valja obuhvatiti i izdavačku djelatnost turizma. Tu se u prvom redu misli na vodič »Kroz otok Krk«, kojeg bi već sada valjalo izdati na talijanskom jeziku. Pored toga bilo bi nužno izdavanje jedne monografije kulturno-historijskih spomenika otoka, kao komercijalne robe, a čak bi trebalo ispoljiti i brigu za izdavanje i štampanje prospekata, kako mjesnih tako i regionalnog otočkog, ili bi barem trebalo zadržati-postaviti neke vrsti imprimata nad ovom izdavačkom djelatnošću, da nam se ne događaju nepotrebni bilo historijski bilo jezični kiksevi.

U ovom sklopu pitanja valjalo bi razmotriti mogućnost obnove izdavanja »Krčkog kalendara« što bi, pored nastavljanja jedne tradicije, posve sigurno imalo određene efekte među građanima otoka Krka.

Dakako, s ovim nisu iscrpljene sve mogućnosti djelovanja Društva, a neke će i sam život nametnuti. Isto sam tako uvjeren da se ovo neće moći sve zahvatiti u kratkom vremenskom razdoblju djelovanja Društva. Ne bi trebalo da se razočaramo, ako sve ove djelatnosti ne budu zahvaćene i u duljem vremenskom razdoblju, jer ono što bude zahvaćeno radom društva bit će podsticaj i odskočna daska za start na daljnje zadatke.

Razumije se da će djelatnost Društva biti omogućena samo ako se oko njega okupe svi »Boduli«, ma gdje se nalazili i ma koje funkcije zauzimali. Posebno je važno i da ga prihvate kao svoje najširi slojevi građana na ovom otoku i van njega, u prvom redu ovdje se misli na sve Bodule.

Božo Frgačić

**KRČKI
ZBORNIK**

1

**KRK
1970**

KRČKI ZBORNIK

POVIJESNOG DRUŠTVA OTOKA KRKA
PODRUŽNICE POVIJESNOG DRUŠTVA HRVATSKE

SVEZAK 1

Urednički odbor:

dr BRANKO FUČIĆ

PETAR STRČIĆ (glavni urednik)

dr NIKOLA ŠPANJOL

RIKARD ŽIĆ

RUDOLF ŽIĆ

Ovaj je svezak uredio:

PETAR STRČIĆ

Nacrt korica:

dr BRANKO FUČIĆ